

[Time: Three Hours]

[Total Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are compulsory.
 2. Figure to the right indicate full marks.

Q.1 Answer the following (not more than two sentences)

Marks 20

- a) What is 'promise' as defined under Indian Contract Act?
- b) Who is competent to enter into contract?
- c) What is free consent?
- d) What is the effect of mutual mistake of fact under Indian Contract Act?
- e) What is the effect of an agreement, the meaning of which is not certain?
- f) When two or more persons make a joint promise, whom can the promisee compel to perform the promise?
- g) What is the effect of negligence of promisee to afford promisor reasonable facilities for the performance?
- h) What is 'settlements' as defined under Specific Relief Act?
- i) What is mandatory injunction?
- j) When can an instrument be rectified?

Q.2 Write short notes(any four)

Marks 20

- a) Doctrine of fundamental breach of contract under Standard form of Contracts.
- b) Agreement in restraint of trade
- c) Undue influence
- d) Appropriation of payment
- e) Recovery of possession of immovable property
- f) Discretion as to decreeing specific performance

Q.3 Answer the following with reasons (Any two)

Marks 12

- a) A purchased a steamer ticket. On the back of the ticket a condition has been printed that the company will not be liable for loss or injury to the passenger or his luggage. On the face of the ticket there was no indication that some conditions have been printed on the back of the ticket. The luggage of A is lost due to negligence of the crew member.
 - i) What is 'reasonable notice of terms' in case of standard form of agreements?
 - ii) Can the company be held liable for the loss?
- b) A accepts a Vakalatnama from B to represent B in a certain suit. Later on B promises that if the suit is decided in his favor then he will give RS.50,000/- extra as a reward over and above the fees already fixed. The suit is decided in favor of B, but B refused to pay the amount of reward to A.
 - i) What is 'consideration' as defined under Indian Contract Act?
 - ii) Is B bound to pay the amount of reward to A?
- c) A and B contract to become partners in a specific business. The duration of partnership is not specified in that contract.
 - i) What is specific performance of contract?
 - ii) Can above contract of partnership be specifically enforced?

TURN OVER.

Q.4 Answer the following(any four)

- a) Define void agreement. State and explain briefly the agreements which are expressly declared void under Indian Contract Act.
- b) Discuss the law relating to wagering agreements.
- c) What is a contingent contract? Discuss the law relating to enforcements of contingent contracts.
- d) What is breach of contract? Discuss the principles on which the court awards damages for the breach of contract.
- e) What is rescission of a contract? When can rescission be adjudged or refused?
- f) Under what circumstances can a court order for cancellation of an instrument? How is cancellation of an instrument different from rectification of an instrument?

munotes.in

TURN OVER

[वेळ : ३तास]

[पूर्ण गुण:१००]

सूचना:१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.

३) शक्य तिथे योग्य न्यायनिर्णय लिहा.

प्र.१ खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (दोनपेक्षा जास्त नाही)

गुण २०

- भारतीय करार कायद्यांतर्गत 'वचन' म्हणजे काय?
- करार करण्यास कोण सक्षम आहे?
- 'मुक्त संमती' म्हणजे काय?
- भारतीय करार कायद्यांतर्गत, वस्तुस्थितीबाबत केलेल्या परस्पर चुकीचा परिणाम काय होतो?
- कराराच्या अर्थाबाबत सुनिश्चितता नाही त्याचा परिणाम काय?
- जेव्हा दोन किंवा अधिक व्यक्ती एकत्रितपणे वचन देतात, तेव्हा वचन स्विकृता त्या वचनाच्या पूर्ततेसाठी कोणाला भाग पाडू शकतो?
- वचनकर्त्याला वचनपूर्ततेस योग्य सुविधा उपलब्ध करून देण्याबाबत वचन स्विकृत्याने निष्काळजीपणा दाखवल्यास त्याचे काय परिणाम होऊ शकतात.
- विशिष्ट दिलासा कायद्यांतर्गत 'समझोता' संज्ञा म्हणजे काय ?
- 'अनिवार्य व्यादेश' म्हणजे काय ?
- दस्तऐवजाची परिशुद्धता केव्हा करता येते?

प्र.२ संक्षिप्त टिपा लिहा (कोणतेही चार)

गुण २०

- प्रमाणभूत स्वरूपाच्या करारांतर्गत कराराचे मुलभूत उल्लंघनाचे तत्व
- व्यापारास प्रतिबंध करणारे करार
- अनुचित प्रभाव
- परतफेडीचे विनियोजन
- स्थावर मालमत्तेचा ताबा परत मिळवणे
- विशिष्ट दिलासाबाबत देण्यात येणाऱ्या हुकुमाचा न्यायालयीन विवेकाधीकार

प्र.३ कारणासहित उत्तरे द्या(कोणतेही दोन)

गुण १२

- 'अ' ने वाफेवर चालणाऱ्या बोटीचे तिकीट विकत घेतले. तिकीटाच्या मागील बाजूस छापलेले होते कि प्रवाशांस होणाऱ्या इजेस किंवा त्याच्या सामानाच्या होणाऱ्या नुकसानीस कंपनी जबाबदार राहणार नाही. तिकीटाच्या मुखपृष्ठावर कुठेही ह्या शर्तीबाबत काहीही दर्शविले नव्हते. बोटीवरील कर्मचाऱ्याच्या निष्काळजीपणामुळे 'अ' चे सामान हरवले.
- प्रमाणभूत स्वरूपाच्या करारांतर्गत 'वाजवी सूचना' म्हणजे काय?
- झालेल्या नुकसानीस कंपनीला जबाबदार धरता येईल का?

TURN OVER

- ब) 'अ' ने 'ब' च्या एका दिवाणी खटल्यात वकालतनामा स्वीकारला तदनंतर 'ब' ने दिवाणी खटला जिंकला तर रु ५०,०००/- ठरवलेल्या निश्चीत फी पेक्षा जास्त देण्याचे वचन दिले. दाव्याचा निकाल 'ब' च्या बाजूने लागला. 'अ' ला बक्षीसी देण्यास 'ब' ने नकार दिला.
१. भारतीय करार कायद्यांतर्गत मोबदला म्हणजे काय?
 २. 'अ' ला बक्षीसी देण्यास 'ब' कटीबद्ध आहे का?
- क) 'अ' आणि 'ब' एका विशिष्ट व्यवसायासाठी भागीदारी व्हायचा करार करतात. भागीदारीचा कालावधी करारात नमूद केलेला नाही.
१. कराराची विशिष्ट पूर्तता/ कृती म्हणजे काय?
 २. वरील भागीदारी करार विशिष्ट पद्धतीने अंमलबजावणी करता येईल का?

गुण ४८

प्र.४ खालील प्रश्नांची दीर्घ उत्तरे द्या (कोणतेही चार)

- अ) 'शून्य करार' व्याख्या सांगा. भारतीय करार कायद्या अंतर्गत जाहीर/घोषित केलेले 'शून्य करार' सांगा आणि थोडक्यात स्पष्ट करा.
- ब) 'पैसेचे करार' संबंधित कायद्याची चर्चा करा.
- क) घटनालंबी करार म्हणजे काय? घटनालंबी कराराशी संबंधित कायद्याची चर्चा करा.
- ड) करार भंग म्हणजे काय? करार भंग झाल्यावर देण्यात येणाऱ्या नुकसान भरपाईच्या न्यायिक तत्वप्रणालीची चर्चा करा.
- इ) करार रद्ददत्ता म्हणजे काय? करार रद्द करण्यास न्यायालय कधी निर्णय घेते किंवा नकार देते.
- फ) कुठल्या परिस्थिती अंतर्गत न्यायालय दस्तऐवज रद्द करण्याचे आदेश देते? दस्तऐवज दुरुस्ती दस्तऐवज रद्दते पासून कशी वेगळी आहे?